

УДК 364.36.3

Роман Шуп'яний

студент IV курсу спеціальності «Соціальне забезпечення»

Науковий керівник:

Ірина Жеребило

канд. філос. наук, доцент

доцент кафедри менеджменту та соціального забезпечення

Університет банківської справи

ВПЛИВ СОЦІАЛЬНИХ ПОСЛУГ НА ЕКОНОМІЧНИЙ СТАН ДЕРЖАВИ

Система надання соціальних послуг та допомог – є важливим елементом загальної системи соціального забезпечення держави.

Відповідно до ЗУ «Про соціальні послуги», соціальні послуги – це дії, спрямовані на профілактику складних життєвих обставин, подолання таких обставин або мінімізацію їх негативних наслідків для осіб чи сімей, які в них перебувають [1].

Система надання соціальних послуг відіграє важливу роль для регулювання соціальної та економічної ситуації в державі, будучи інструментом для підтримки громадян і запобіганню бідності.

Аналізуючи дану систему в Україні, ми стикаємось із її недосконалістю та неефективністю в сучасних умовах. Система надання соціальних послуг та допомог, що діє в Україні, націлена на виплату допомог у грошовій формі та уникає індивідуального підходу до вирішення проблем громадян, що звертаються за допомогою до держави.

Основним нормативним актом, що регулює діяльність системи надання соціальних послуг та допомог – є ЗУ «Про соціальні послуги». Законом встановлюються перелік категорій громадян, що претендують на допомогу; визначаються основні цілі та завдання системи надання соціальних послуг та особливості надання допомоги. Реагуючи на проблеми, що були викликані повномасштабним воєнним вторгненням росії, Верховна Рада України затвердила зміни до ЗУ «Про соціальні послуги»

для спрощення механізмів отримання соціальних послуг та допомог населенню. Дане рішення було викликане масовим внутрішнім переміщенням людей із регіонів де ведуться активні бойові дії. Закон вносить зміни, що дають місцевим органам влади більше повноважень для самостійного надання соціальних послуг та допомог потребуючим громадянам та розширює можливості для фінансування даних виплат із різноманітних джерел.

Україні важливо враховувати досвід організації надання соціальних послуг країнами Європи. Для них характерні наступні особливості у роботі системи надання соціальної допомоги:

- широкий спектр соціальних послуг;
- приділення великої уваги забезпеченню соціальними послугами та допомогою сім'ям, особливо сім'ям з дітьми, що потребують соціального захисту;
- розвантаження державних органів центральної влади від багатьох соціальних функцій та їх перенесення на органи місцевого самоврядування;
- значний вплив громадських організацій у наданні соціальної допомоги; контроль з боку держави ефективності наданих соціальних послуг [2].

Ознайомившись із європейським досвідом у роботі сфери надання соціальних послуг, необхідно проаналізувати особливості її діяльності в Україні на рівні ОТГ.

Надання соціальних послуг, допомог та виплат на рівні об'єднаних територіальних громад має велике соціальне значення, адже саме на місцевому рівні можна максимально ефективно та правильно визначити потреби та побажання людей, що отримують соціальні послуги та виплати. Саме тому розвиток та покращення способів та механізмів її надання, покладаючись на успішний європейський досвід сусідніх країн, має стати одним із пріоритетів у роботі ОТГ в Україні. Враховуючи воєнний стан та велику кількість внутрішньо переміщених осіб, удосконалення надання соціальних послуг стало ще більш актуальним.

Основні проблеми у діяльності даної системи, які необхідно вирішити для ефективного забезпечення надання соціальних послуг, це:

- велика та заплутана нормативно-правова база;
- невиправдано велика та різноманітна система соціальних виплат і пільг, що перевантажують державний бюджет.

- відсутність єдиної системи обліку діяльності недержавних надавачів соціальних послуг;
- бюджетні кошти, що виділяються громадам на надання соціальних послуг витрачаються на утримання установ соціального захисту.
- система надання соціальних послуг в Україні не діє, як метод повернення осіб, які опинились в складних життєвих обставинах до звичного життя, а як інструмент боротьби з бідністю через грошові виплати;
- зацікавленість керівників установ соціального захисту у збереженні великої кількості людей які опинилися в СЖО, через бажання зберегти фінансування свого закладу надання соціальної допомоги;
- приділення недостатньої уваги соціальній сфері у процесі децентралізації [3].

Тому для подолання цих проблем та удосконалення надання соціальних послуг та допомог важливо проводити аналіз потреб людей, що проживають у конкретній ОТГ, для визначення актуальних цілей, напрямків та фінансування соціальних послуг. Необхідно на місцевому рівні розвивати систему соціального планування, для залучення максимальної кількості представників місцевої громади для розв'язання конкретних соціальних проблем, які актуальні саме для них. Також необхідно збільшувати кількість недержаних організацій, що займаються допомогою у фінансуванні соціальних послуг та вирішення проблем людей у складних життєвих обставинах.

Список використаних джерел

1. Про соціальні послуги : Закон України від, 27.04.2022р. № 2671-VIII.
2. Любецька М. Аналіз зарубіжного досвіду надання соціальних послуг, здійснення соціального супроводу сімей (осіб), які перебувають у складних життєвих обставинах / Любецька М. // Інвестиції: практика та досвід. – 2018. – № 19.
3. Ольчак М. Вдосконалення соціальних послуг в об'єднаних територіальних громадах / Ольчак М., Ростек К. – Київ, 2019.